

Ontoloji Varlık Bilimi 1

— bayram-kaya · 07 Şubat 2024

Artık şunu iyice biliyoruz. Buna insanda dahil. Hiçbir şey lambada cin çıkar gibi tek seferde dünyaya gelmemişti.

Tıpkı yağmur gibi. Tıpkı bulut gibi. Tıpkı toprak gibi. Tıpkı hücre gibi. Tıpkı fiziğin ve kimyanın evrimi gibi.

Tıpkı başlangıçta yaşama hiç de uygun olmayan ateş topu olan dünyanın zaman içinde yeni oluşan koşullarına göre ayak uyduran yaşamın oluşması gibi.

On milyon yıl kadar önce türümüz doğduğunda hiç de toplum içine doğmuyordu. Hatta türümüz topluluk içine bile doğmuyordu.

Türümüz, on milyon yıl önceden bu yana türlü evreler içinde grup, topluluk, hatta sürü içi dediğimiz sosyal oluşumların içine doğar olmuştu.

Türümüz tahmini olarak ve yalıtıma bir alan içinde organize olmakla çok kaba bir biçimde şunun şurasında tarımın yapılmasıyla, çobanlığın, maden işletmenin becerileriyle toplum sal oldu. Ama daha insan olamamıştı.

Bugün biz sosyal ve özellikle de "toplumsal zekaya" sahip; dış sal bir toplumcu donanım ve toplum sal biçimlenişle sahip olan, ittifak ürünü; sosyo kültürel uygarlık ürünü, meleze İnsan diyoruz.

Toplumsal ittifak ürünü insandan bahisle bu manayı uygarlık öncesi süreçlere götürdüğümüzde; çok yakın döneme kadar örneğin, otuz bin, elli bin yıl öncesine kadar yeryüzünde insan değil hominid dediğimiz insanımsılar vardı.

Türümüz homo sapiens dediğimiz insanımsı türün giderek toplumsal evrimi bulmuş halidir. Yani insan doğmamıştık, yaşam bilimsel evrimle insan olmuştuk.

Elbette insan olmaya gidişte türümüzün biyolojik olarak ontolojik bir birliği ve bunun üzerinde çok kısmi bir ontolojik ayrılığı vardı. Buralara girmeyeceğim.

Bütün her şey gibi insan da doğanın ürünüdür. Fakat insan veya insan olma süreci yaşam bilimsel evrimin sonucudur. İnsana gidişteki totem alanı iyi bilmeliyiz.

Ontoloji sel birlik (varlık birliği) gereği türümüz beslenmek için ot, kök, böcek toplarken, tehlikeler

pahasına tavşan da ot, kök toplamıyor muydu?

Beslenmek için türümüz ağaçtaki meyveye yönelirken; kuşlar, maymunlar, hatta ayı bile ortak beslenme alanı ağaca yönelmekle rekabeti (yarışmacı) bir "çaba" ortaya koymuyorlar mıydı?

Hayvansal bir çabayı, türümüze özgü yani insansal çabadan ayıran nedir?

Hiç kuşkusuz hayvansal çabayı insansal çabadan ayıran EMEKTİ. Her emek çabayı içerir ancak her çaba emek değildi. Hominidlerin çabası da emek değildi.

Emek topluyla, özellikle de üreten ilişkilerle daha ayrıntılı vardı. Organize avcı toplayıcı yapılarıdaki emek birliği günümüzdeki emek tanımına kadar anlam sal olarak evrilmişti.

Emek avcı toplayıcı yapılardan beri biçimlense de emek toplum üretim hareketi ile başlamıştı. Toplum karşılıklı değişilebilir emekleri (transfer emekleri), kolektif birim zamanlı bir "değer ölçüsü kılmakla emeği" daha bir biçimlemiştir.

Bu nedenle tavşanın, ayının ve maymunun çabası emek değildi. Emek çok spesifik (özel-özgün) bir kavramdır. Emek avcı toplayıcı totem alan içinde ilk kez ortaya konmakla yaşam bilimsel evrimin sonucudur.

Çaba biyolojik iken içseldir. Emek toplumsaldir. Dış saldırı. Çaba eğilim seldir. Emek ilişki tipidir. Çaba istek seldir. Emek ve toplum zorunludur.

Toplumların temelinde bizi birleştiren yaşam bilimsel üretim ilişkisi ile EMEK vardır. Yaşam bilimselliğinin temelinde de korunma, beslenme, üreme aktı (eylem ve eğilimi) vardır.

Yaşam bilimsel akttan (EYLEMDEN) insana geçiş emekle başlamıştır. Emek daha çok üreten toplum ilişkileri içinde biçimlenmiştir.

Emek ve toplumsal bilinç (kolektif bilinç) birbirinin bağıl koşuludurlar. Totem meslekli grupların emeği baz alınarak ittifaklar içinde emek biçimden biçime sokuldu.

Bu nedenle çok kısmi biyo-ontolojik ayrımın yanı sıra yansıma salınımı toplum içinde çok büyük olan bu kısmiliğiyle insan; dıştan toplumsal ilişkilerin toplamıdır.

Verili düzlem içinde çok kısmi bir biyo-ontolojik ayrımlar dıştaki üreten toplum ilişkileriyle çok büyük ve bambaşka bir yola evrilmişti.

İçteki çok kısmi bir biyo ontolojik ayrılığa karşılık gelen toplum ilişkiler; kendi dışımızda ANCAK TOPLUM SAL AKIL, TOPLUM SAL ZEKÂ VE TOPLUM SAL YAPABİLİRLİKLERLE VARDI.

Yaşam bilimsel olarak ilk aktlar (eğilimler veya eylemler) karşılandığı zaman sevinç (haz) verir. Eğilimlerimiz karşılanmadığı zaman acı (elem) verirler.

Sevinç ve acı eğilimleri biyolojik zekanın işe karışmasıyla RUHSALLAŞIR. Grubun, topluluğun ve toplumun işe karışmasıyla da bu eğilimler SOSYALLEŞİR.

Toplum yaşambilimsel temellerden hareketle vardır. Ancak yaşam bilimsel temeller duygudaşlık iken toplumsal temeller üreten ilişkilerle toplumdastık.

Biyoloji toplumdast olmayı içermez. Ama toplumdast lığın öznesi olan insan, biyolojik bir duygudaşlığı içerir.

Bu nedenle duygudaşlıktan yola çıkıp topluma varanlar olduğu gibi toplumdandan yola çıkıp duygudaşlığa varan sapmalar çok yaygındır.

Elektriği bulma, uzaya gitme, gen mühendisliği vs. duygudaşlığın değil toplum salığının ürünüdürler.